

Vér és levendula

SZÁVAI ATTILA

Mielőtt megszületett, szülei megtették mindent, hogy megpróbálják visszahozni a régi harmóniát. Édesapja, Ádám magas színvonalú képzettségének (vezető informatikus volt egy nemzetközi multicégnél), jó állásának köszönhetően kiváló körülmények között éltek. Édesanyja, Éva háztartásbeliként várta, hogy megszülessen ő, az első gyermekük, és teljes állású anyaként gondoskodik az újszülöttről, a családról. A közös spirituális fejlődés útját választották. Életüket átjárták az ezoterikus tanok, a mindennapi jóga, a reggeli és esti meditáció, az egészséges táplálkozás, a tudatosság. A tudatlanságból, mely a társadalom nagy részének sajátja – amit Ádám néha, gyengébb pillanataiban csak nehezen tudott igazán higgadtan elfogadni –, minden eszközzel próbáltak feltörni. Nem kis tehetséggel. Ádám szent meggyőződése volt, hogy minél több valódi emberi értéket kell tulajdonolni. Azt hitték, azt remélték, szabadon élnek...

*

Kertvárosi övezet, autóval rövid idő alatt elérhető a belváros, de éppen kellő a távolság a csendesebb élethez – fiatal párok ideális városrésze. Az otthonos másfélszobás lakás kis méretei ellenére mégis tágasnak tűnik, világos, a nagyszoba egybenytva a konyhával. A háttérből, a belváros felől épphogy érzékelhetően városi forgalom tompa zaja szüremlik. A fiatalos lakás falait közepes méretű, bekeretezett fotók díszítik, korábbi nyaralások, kirándulások helyszínei: Athén, Egyiptom, Róma, Prága, Párizs. Egyikük lelkes fotós lehet. A képeken hol boldogan mosolyognak, hol pedig a tájat

fürkészik komoly tekintettel.

A fiatal pár frissen vásárolt lapraszerelt bútorral ügyködik a nappali közepén, Éva az összeszerelési útmutatót tanulmányozza. Ádám a bútor kicsomagolásával bajlódik, valamit mormog közben, nem érteni pontosan. Macska figyelő kettőjüket olyan fejtartással, mint aki éppen nagyobb összefüggésekben gondolkodik. A macska a férfi ötlete volt, mert mióta úgy alakult a világ, hogy saját kis lakásuk lehet, szüksége volt egy állatra, amely a függetlenség, az öntörvényűség leképezése az állatvilágban. Éva, mióta gyermeket vár, másként néz a macskára, Ádám egyelőre nem tud arról: hamarosan apa lesz.

A háttérben kereskedelmi rádió szól. Nem lehetne eltekerni a rádiót, kérde a férfi, hányok a kereskedelmi rádióktól, tudod te is. Hogyne tudnám, válaszolja a nő, miközben feláll, és a készülékhez indul, az anyám állította erre az állomásra, mikor pucolta az ablakokat. Sokkal világosabb lett a lakás, folytatja Éva, ha már egy betondzsungelben kell élnünk, legalább a természetes fény és a növények emlékeztessenek a természetre. Arra – sóhajt, álmodozik –, mikor az ember még saját testének mintegy meghosszabbításaként élte meg a természetet, a világot. Egységben azzal, drágám, hajol le kacéran a férfihoz, hosszú haja annak tarkóját csiklandozza. Most ez a kis lakás az otthonunk, feleli Ádám, nem az erdők és mezők, itt vagyunk ketten, szabadon, lesz majd családunk, dolgozhatunk. Szépen berendezhetjük az életünk, sokat utazhatunk, a világ csak arra vár, hogy felfedezzük. És felfedezzük benne önmagunkat. Teljességben élhetünk, ábrándozik Ádám is.

A férfi felsóhajt. Az anyagi biztonságunknak köszönhetően szabadok vagyunk végre, mondja. Olyan álmokat valósíthatunk meg, amelyeket csak akarunk, ami nekünk a legjobb. Itt az új, közös életünk, csak a mi döntéseink számítanak. A lakás a mi életünk leképezése is, ha odafigyelünk, mit hová helyezünk a szobákban, melyik szobát mire használjuk, teljesebb lehet az életünk. Ez nagyon szépen hangzik, Ádám, de... lép el két lépést Éva, majd kezeit összefonja maga előtt, van benne valami sértődöttség. Ádám, beszélünk kellene a maszek munkáidról. Ne kezd már megint, drágám, a maszek munkáimnak köszönhetően élünk ilyen színvonalon. Tudom, Ádám, de engem eléggé aggaszt, hogy a szakértelmedet számítógépes, mondjuk ki, bűncselekményekben és ipari kémkedésben éled ki, mondja szigorú hidegséggel Éva. Ez is ugyanolyan bűn, mint amiket az utcán követnek el. Annyi a különbség, hogy te ezt egy számítógép előtt, drága ingben, szép cipőben teszed. Éva, ne kezd már megint, emeli meg hangját Ádám. Veszekedünk, veszekedünk, dugja be fejét a résnyire felejtett bejárati ajtón L úr, a házmester, ki nem maszekol manapság, ugye, kell is a kis mellékes, nemde, kedves Ádám úr? Fogja be a száját, és csukja be az ajtót, mordul Ádám, majd az ajtóhoz lép, hogy becsukja. Nem hallottam semmit,

gyermekem, húzódik sunyin vissza a házmester, pláne nem ipari kémkedést, azt aztán pláne nem. Van valami ördögi L úrban.

*

Így telnek a hetek, hónapok, Ádám és Éva csendesen él, a házmester gyanakszik, mint minden házmester, ha jó módú fiatal lakói vannak. Éva gömbölyödik, Ádám egyre fessebb (konditerembe jár újabban), L úr egyre púposabb. Két hónap múlva, mikor Évák éppen Chopint hallgatnának jógázás utáni lazításként, valami, pontosabban valaki megzavarja őket.

*

A szomszédból hangos ütvefűrógép bőgése hallatszik. A házmester újabban folyton valami felújítást végez. Durva, de érdekes ember. Van valami különös humora. Épít, aztán újra bont. Sokszor, újra, és megint. Gyakran Ádámot kéri meg, adjon tanácsot, azt általában meg is fogadja, de néhány nap múlva rendre lebontja, visszabontja az ötletet. Nemrég napokig gondolkodott azon, mivel dobhatná fel a kibontott beépített szekrény helyét, kérdésére Ádám tetszetős kis polcot tervezett könyveknek, tárgyaknak, növényeknek. A polcot közösen elkészítették, majd a képviselő egy vasárnap délelőtt darabjaira szedte és elajándékozta a földszinti családnak, kiknek évek óta gondot okozott a fatüzelésű nagyszobai kályhába való téli fűtőanyag beszerzése. A visszabontások után órákig eltölti a mély elégedettség, ilyenkor szonettekét ír kedvenc házi hollójához. A nagyméretű kopott, barokkos kalickában gubbasztó állat közönnyel tűri ezt a figyelmességet, ahogy a felújításokat és a bontásokat is.

Az éktelen zúgás hirtelen abbamarad, jól hallani, ahogy határozottan leteszik a padlóra a gépet. Ajtónyikorgás, lépcsőházi gyaloglás hangja, majd dörömbölés a bejárati ajtón. Ádám és Éva az ajtót nézik, a háttérben Chopin szól lágyan (Op.28 No. 15.: Desz-dúr „Esőcsepp” prelűd), levendulaillatú füstölő érződik lágyan. Nyílik az ajtó, kopogás, csengetés nem előzi meg a belépést. Munkaruhás, tömzsi alak lép be, maga elé tartott partvisnyéllel: L úr az. Éva mosolyogva, tréfásan felemeli mindkét kezét, mint akire fegyvert fognak. Jó helyen jár L úr, mondja, közben befelé invitálja, erre a lakásra is ráfér a takarítás. Az öreg kézmozdulattal elvágja a lelkes Éva további mondatait, jelezve, hogy semmi vicces nincs a helyzetben. Nem lehet tudni, mikor tréfál, mikor véresen komoly az öreg. L úr, szólítja meg kacsintva Ádám a köpcös öreget, úgy tartja azt a fanyelet, mint aki azzal született, szinte tehetség van abban, ahogy tartja, remélem lapátot is hozott.

Tehetség, morogja az öreg, mit tudnak maguk a tehetségről. Mit gondolnak, miért laknak éppen itt, éppen ebben a lakásban, hhja, tehetség,

zúgolódik az öreg. Igenis, tehetség, száll harcba Ádám, másfélszobás tehermentes lakás, jól fizető állás, szép tervek az életre, jól élünk, tiszta célokkal, sokat sportolunk, banki befektetéseink is csak a nyugalomra adnak okot. Éva közelebb lép Ádámhoz, büszke a férfirra. L úr szeme megakad Éván, és arra gondol: egy nőt az tesz igazán széppé, ha büszke lehet a párjára. L úrnak van valami hobbi, kérde Éva, próbál nyitni a házmester felé, biztos van valami, mosolyog kedvesen, amiben igazán tehetséges.

L úr a partvisnyélre támaszkodik, majd Ádámra néz, kissé lekezelően. Maga szerint, fiam, mert tulajdona van, attól jobb ember, kérdezi. Mondok magának valamit. Az öreg testsúlyát a bal lábáról a jobbra helyezi át, úgy folytatja. A tulajdonhoz való merev kötődés a félelem jele. Ádám, maga valójában retteg abban a szép világban, amiben él.

Ne ugrasson már, na ne röhögtessen, fordul ki a beszélgetésből Ádám, a nappaliba indul. A szoba közepén megáll, karjait széttárva mutat körbe. Egy álom megvalósulását láthatja, tisztelt L úr. Nézzen csak körbe. Nézzen körbe, és gondoljon arra, hogy a városban mennyi lehet az olyan fiatal pár, akinek saját, tehermentes lakása, autója van. Nekünk ez volt a célunk, és lám, megvalósítottuk, szabadon, a saját szabad akaratunkból. Szabad akarat, nevet fel L úr. Mit tud maga, fiam, a szabad akaratról. Az öreg a fejét vakarja, majd rövid gondolkodás után mélyen Ádám szemébe néz, úgy folytatja: szabad maga valójában Ádám? Azt mondom, nézzen körül maga is, nézzen körül, és lássa meg a valóságot. Szabadság-e az, kérdem, hogy az életét át- és átjárja az ezernyi társadalmi norma, a milliányi törvény és morális elvárás? Hogy írott és íratlan szabályok írják elő, mit, hogyan cselekedjen, mi a követendő, mi a helyes. Nem beszélve arról, hogy ha nem tartja be a játékszabályokat, büntetésre számíthat. Nem valamiféle kényszer-e, ami a normák érvényesülését biztosítja? Valójában nem rabszolgaként él-e, Ádám? Többek közt éppen a tulajdonlás rabszolgájaként? Ez itt a viszonylagosság világa, a polaritás birodalma, a hideg és melegé, a fent és lent, a fekete és fehér, a jó és rossz birodalma. Ádám, és ne feledje, honnan jött, honnan jöttek Évával.

Nagyot sóhajt a házmester. Tehetség, teszi fel a kérdést az öreg a laminált padlóra nézve, inkább csak magának, halkán. Aztán, mintha csak a padló mintáiból olvasná ki, folytatja: Igen, van a tehetség, mint lehetőség. Ha ezt valaki, nem félreértelmezve, felismeri önmagában, jön a melós rész, fiam, karbantartani azt, áldozatokkal ápolni, kifejezni vele valami köznapiságon felülit. Rájönni, hogy az áldozatok, tehát a köznapi létezésből kiragadott idők valójában eszközök és lehetőségek, kapuk... L úr újra Ádám szemébe néz. Igen, és van az ősi igény, jó embernek lenni ezen eszközökkel, vagy ezek által, mondja határozottan. De a legnehezebb: mindeközben embernek maradni... egy beszabályozott embernek. Milyen élet az ilyen, Éva, mondja meg, kérem. A nőhöz lép, letérdel előtte, óvatosan a nő méhének irányába

indítja remegő kezét, de mielőtt még hozzáérne, visszarántja, mintha megégette volna. Nem bűn-e ilyen világra szülni gyermeket, suttogja. Rabszolgát szülni, mondja végül.

Néhány másodpercig némán nézik egymást, majd L úr feláll, leporolja térdét, ő töri meg a csendet. Kérhetek önöktől egy műanyag vödört a takarításhoz?

*

Több mint harminc év telt el. Ádám, hogy fenntartsa anyagi jólétüket, számítástechnikai tudását kamatoztatva újra és újra a bűn útjára lép. Ipari kémkedés, adatlopás, hackerkedés miatt több ízben kerül hosszabb-rövidebb időre börtönbe. Fiát, Tamást szinte alig látja. Éva egyedül neveli fel a gyermeket, drága iskolákba járattja, végül orvos lesz a fiúból. Profi szakember, de mégis csak egy ember, aki keresi önmagát.

*

Tamás a nappaliban áll és emlékezik. Közben az ablakon át az utcát seprő nőt nézi, ahogy az monoton ritmusban, rituálészerűen tisztítja az utcarészt. A 30 éves orvos szereti nézni az éjjeli várost. Nemrég költözött a szerény és gusztusosan, jó ízléssel berendezett lakásba, hamar megszokta azt. A falakon képek szüleiről, Éváról és Ádámról, valamint néhány távoli város fotója: Athén, Egyiptom, Róma, Prága, Párizs. A lakásban az előző lakók szokásainak, és maguknak az embereknek a múltbeli illatát lassan felváltotta, kitöltötte a saját életének, szokásainak illata. És a szinte családi hagyományként használt levendulaillatú füstölő.

Ádám és Éva büszkék sikeres fiukra, noha kicsit szégyellik, hogy nem tudtak mintaként megfelelő családmódot mutatni a fiatal férfinak. Így Tamás azt se láthatta, hogyan működik belülről egy normális emberi kapcsolat. Ebből fakad, hogy ő sem tudott kialakítani hosszabb távon komoly kapcsolatokat. Volt több gyors lefolyású fellángolása különböző lányok iránt, de rendszerint minden kapcsolata a hétköznapi rutinszerűségébe, azok szürke áradásába fulladt. A vitahelyzetekkel nem tudott mit kezdeni, a konfliktusokat nem tudta feloldani, egyáltalán: nem tudott mit kezdeni egy sértődött nővel. A sors ráadásul volt olyan kegyes hozzá, hogy legtöbbször igen sértődékeny nőkkel ajándékozta meg. Kapcsolatai rendszerint néhány hétig égtek a kellő hőfokon, aztán a hétköznapi hatalmi viták szintjére süllyedtek. Főzőműsort nézzenek vagy természetfilmet. Két- vagy háromrétegű vécépapírt használjanak. Puding vagy palacsinta. Chopin vagy Beethoven (általában Chopin, mert ebben Tamás nem nagyon engedett). A közös élet hosszútávon egyik esetben sem ment Tamásnak. Gyengébb

pillanataiban kicsit a szüleire is fogta ezt. Amolyan kényelmetlen, hozott anyagnak gondolta, amit fel kellene dolgozni. De sajnálta rá az időt és a pénzt is, hogy szakemberhez járjon, aki helyre tenné benne a gyerekkor ilyen láthatatlan (de jól érezhető) problémáit. Nem beszélve arról, hogy a büszkeség miatt sem fordult segítségért, nehogy már a fiatal orvos szorulna éppen segítségre. Kapcsolatai elején rendszerint azzal ütötte el a témát, hogy nem volt könnyű gyerekkora, ezzel részéről kész is, tovább terelte a beszélgetést. A további kíváncsiszkodás, amellet, hogy őt magát idegesítette, a fiatal nők szemében érdekessé, titokzatossá tette, akik ilyenkor általában valami érzelmes sztorit sejtettek a háttérben egy szegény, megbántott és magára hagyott kisfiúról, akit elhagytak a szülei. A valóság persze egészen más.

Édesapja, Ádám börtönbe került, több részletben ezidáig mintegy tizenkét évet töltött már rácsok közt. Tamás gyerekkori életében természetes velejáró volt, hogy apja börtönben ül. Mikor Évával havonta kétszer elmentek beszélőre, nem a megtört embert látta apjában, hanem az embert, akin beteljesedett a sorsa. Olyannyira, hogy miután többször szabadult, az apja gyakorlatilag (tudat alatt) mindent elkövetett, hogy újra a rácsok közé kerülhessen pár hónapra. A kétheti beszélgetéseken ilyenkor úgy mondta fiának, hogy látod, megint itt vagyok, mint aki nem egészen tehet róla, és végül is biztonságban érzi magát a rácsok között. Érthető módon Tamás a kezdődő kapcsolataiban sose emlegette apját, aki többet van börtönben, mint otthon. Pedig alapján véve apás természetű gyerek, tudat alatt mintaként tekintett mindenre, amit az apja adott, mutatott, viselkedésével tanított neki. Sőt, voltak korszakok gyerekkorában, mikor kicsit büszke is volt arra, hogy apja börtönviselt. Ez a tény a tizenéves srácot egyféle bűverővel ruházta fel kortársai körében, főleg konfliktushelyzetekben. De a lányoknak nem lehetett ezzel imponálni. Kifejezetten kevés lány tudta csak a titkot. Egyikük volt Zsófi, de mivel a lány pontos elemzése Tamás apjáról, annak lelki sérüléseiről csak felbosszantotta a fiút, ez is csak ürügy volt, hogy elhagyhassa a fiatal bölcsészlányt.

Tamás mélyen, legbelül mindig is úgy gondolt apjára, Ádámra, mint mágikus, misztikus személyre, aki noha elkövet olykor apró hibákat, feltöri egy bank vagy egy konkurens cég számítógépes rendszerét, lopott bankkártyákról emel le pénzeket, de alapján véve félisteni magasságokban lebeg. Apa, akire fel lehet nézni. Tamás valahol egészen mélyen magában azt képzelte apjáról, hogy olyan ember, aki magasan a társadalmi szabályok és egyezségek felett lebeg, és olyan félisteni tettei vannak például, mint ő maga, azaz Tamás létrehozása. De a fiatal orvos azt sem zárja ki, hogy apja titokban olyan dolgokon tör a félisteni fejét, amik meghatározóak az emberiség fejlődésével kapcsolatban, új politikai nézetten, esetleg új valláson. És ezért végül is nem lehet haragudni rá, ha békét, nyugalmat akar,

és olykor félrevonul pár hónapra, vagy pár évre egy csendesebb helyre.

Tamás most az éjjeli várost nézi és emlékezik. A kezdetektől, az első egyetemi évtől szerette szakmáját, szerette, ahogy kiderült számára, miként működik az emberi szervezet. Egy betegségben szakmai kihívást érzett, amit le kell győzni, és nem feltétlenül azt, hogy a betegség egy emberhez tartozik, akit meg kell gyógyítani. Ez néhány év alatt megszállottá tette. Igazi profivá a szakmában. Nemsokára egyre több irigye akadt. És persze egyre több pártolója, segítője, és egyre inkább előtűntek a jövőből azok a lépcsőfokok, melyek a karrierben történő felfelé haladást jelentették. Ez persze imponált a fiatal nőknek is. Főleg, hogy Tamás sportos külsejű harmincas volt.

Valahányszor új szerelembe esett, Tamás elvarázsolódott, valósággal megbabonázta a mámor. Rabjává vált a szerelem eufóriájának. Ilyenkor azt érezte, nemcsak az éppen aktuális nővel él szerelemben, harmóniában, örömben, de az egész univerzummal. Ezeket így, mint univerzum, harmónia, szüleitől hallotta gyakran, főleg Évától. Ezekben a hetekben, a szerelem heteiben Tamást mintha beoltották volna valami különleges doppingszerrel, munkájában túlszárnyalt mindenkit, hatványozódott segítőkészsége, kedélye, szellemessége, jósága. Ha kiment a folyópartra, szinte saját testeként érezte a lassan hömpölygő tömeget, szerette a folyót, nemcsak szépérzékével, hanem szerelemmel érezte. De nem csak a víztömeget. Egészen pontosan érezte a vidék, a város domborzatát, a táj tömegét, a gravitációt, ami évezredek óta ugyanabban a mederben hat a folyóra. Szerelmmel érezte a város monoton zaját. Szerelmes volt az idő fátyla mögött rejlő időtlenségbe. Szerelmes volt abba, hogy szerelmes.

De persze ez az állapot nem tartott örökké. Amint elmúlt ez az eufória, amint a hétköznapok szintjére silányult az aktuális kapcsolata, mihamarabb szabadulni akart a szerencsétlen áldozattól. Úgy érezte, van valami óriási űr, egy gigantikus hiány az életében, amit csak a szerelem tölthet be, annak is a legélénkebb, legintenzívebb, legforróbb változata. Éppen ezért elhatározta: mindent tudni akar a szerelemről. Tudni akarta, hogyan zajlik le a szervezetben, mi váltja ki, egészen pontosan, az utolsó részletig meg akarta ismerni a szerelmet, mint tudós a választ a világ egy nagy rejtélyére. Ám ehhez egyedül kellett maradnia a kérdéseivel. Mert van az az elmélete, hogy az igazi kérdéseket akkor halljuk meg, ha csendben maradunk. És ebbe nem fér bele, ha valaki állandóan körülötte van, vagy ha nem, akkor bármikor feljöhet hozzá, telefonálhat, ráírhat a neten. Nem tudta, nem akarta tovább húzni a dolgot. Elhatározta, kideríti, mi babonázza meg az embereket, mikor szerelmesek. Kézzelfoghatóvá akarta tenni, és annak minden pozitív tapasztalatát az emberiség szolgálatába állítani. Az elhatározást napról napra nevelte fel magában, napról napra megszállottja lett a kérdésnek, az űrnek, ami a kérdés mögött tátongott. Mi is a szerelem? Mint egy örvény, aminek nem tudott, de végeredményben nem is akart ellenállni.

Zsófiival nem a megszokott módon szakított. Egy reggel felment hozzá a lány, hogy megnézze, hogy van Tamás. Az ilyen megnézések sok esetben heves szeretkezésekben végződtek. Ám az utolsó ilyen alkalommal, mikor a szokásos tréfás morzejeleket ütögette a lány a bejárati ajtón, valahogy más volt minden.

Tamás nem engedte be az addig jókedvű Zsófit. Résnyire nyitotta csak az ajtót, mint aki fél valamitől, a láncos belső riglit sem akasztotta ki. A vékony lánc úgy hintázott előre-hátra az egymásra meredő alakok közt, mint aki nem tudja eldönteni, kinek szurkoljon, Tamásnak, vagy Zsófinak. A fiatal lány először idéetlen tréfának vélte a résnyire tárt ajtót. Mosolya csak akkor konyult le, mikor észrevette, hogy Tamás nem viccel. Jól ismerte ahhoz a fiatal orvost, hogy vegye a félreérthetetlen jeleit a mosolytalan, rideg tartózkodásnak, a hideg közönynek, amivel ajtót nyitott neki Tamás. Zsófi kicsit megijedt ettől a kifejezéstelen arctól, nem látta még ilyenek valamikori szerelmét.

Nem akarom, hogy ide gyere. Soha többet, mondta hangsúlytalanul Tamás. Nem akarom, hogy hívj, és ne is írj. Egyelőre nem akarom, hogy a jövőben közünk legyen egymáshoz. Ha kell, majd jelentkezem.

Nem értelek, eddig semmi bajod nem volt, értetlenkedett Zsófi. Semmi bajom, lobbant fel Tamás. Az a bajom, tudod, hogy már nem szeretjük egymást úgy, mint az elején. Mikor ezer fokon égtünk. Az a bajom, hogy nem tudom, hova tűnik a szerelem. Akárkivel jövök össze, mindig ugyanaz a vége. Hogy elmúlik. Egyik percben még lobog, aztán vége. És megint, megint és megint, hogy csak könyörgök és kínlódom az üres estében. Könyörgök Istennek, Ördögnek, hogy fedjék fel a titkot, amit évezredek óta keres az emberiség.

De itt vagyok neked, szólt békítőleg a lány, itt vagyok, mint ember, mint barát. A barátságunk sokkal mélyebb, mint akárkivel, közeledett Zsófi. Barátság?! Nem... a szerelem sokkal nagyobb érzelmi élmény. Ezt kellene valahogy megfejteni. Aztán élni benne, mindörökké, mondta megigézve a fiatal orvos. Tomi, jól vagy? Mi van veled?

Tamás nekidőlt fél vállal az ajtófélfának, mielőtt nyugodt hangon folytatta. Mint aki elhatározott valamit, amiből sose fog engedni.

Nem akarok barátokat, Zsófi. Valahogy azt érzem, hogy a legemberibb, legigazabb kapcsolat két ember között, az csak a szerelem lehet. Csak túl illékony ez az élmény. Egyelőre. Jó hideg ez a lépcsőház, próbálkozott a lány, de Tamás nem vett róla tudomást, átlátott ezen a megjegyzésen.

Én is ilyesmit érzek mostanában, folytatta a férfi, hogy kihűlök az időből. Miközben mi más lehet az igazi emberi cél, igazi emberi sors és végzet: megélni a színtiszta szerelmet, minden teljességével. És, tudod, azt érzem, minél távolabb vagyok a szerelem élményétől, annál távolabb vagyok saját magamtól. Kell valami helye legyen az emberi testben, ahol elkezdődik a

folyamat. Ahonnan indul. Gondolom, a szívben, szólt közbe Zsófi, miközben kézdörzsölve toporgott az ajtóban. Igen, ez a legvalószínűbb, persze, de azon belül hol? Meg kellene keresni azt a helyet, ahol elkezdődik az emberi lét ünnepe. És ha tudnánk, hol játszódik le konkrétan, a szív melyik területén, talán valahogy mesterséges módon stimulálni lehetne a szív adott részét, ami újra kiválthatná, mi több, folyamatos élménnyé tehetné a szerelem érzését. Tamás egyre inkább belelendült a témába. Gondolj bele, egy életen át szerelmesnek lenni egy másik emberbe, magadba, aztán a világba, az egész mindenségbe. Nem lenne több harag és háború. Megszűnnének a pszichikai harcok. És miután a Földet is szerelemmel laknánk, nem vétenénk többet az ökoszisztéma ellen sem. Mindig is idealista voltál, felelte Zsófi, miközben összefonta karjait maga előtt. Hát, ezért se voltunk sokáig együtt, mondta lemondással hangjában Tamás. Nem ezért nem voltunk, de nem lenne jobb, ha bent folytatnánk? Nem szeretném. Tudod, elkezdtem dolgozni ezen a szerelemügyön, kicsit szét van a lakás. Mit kezdél dolgozni, erőszakoskodott a lány.

Az eddigi arasznyi rést Tamás védekezően összehúzta néhány centisre, úgy mondta, hogy ha kell, majd jelentkezik, azzal becsukta az ajtót, a lépcsőn lefelé gyalogló karcsú alak után kettőt kattant a zár. Zsófi másnap visszajött pár holmijáért, persze hamar veszekedés lett a vége, mikor a szerelemtéma újra feljött...

És ha tudod, ha majd megtudod, hogy mi a szerelem, meg hogy honnan indul? He? Akkor mi lesz, lökte mellkason a férfit dühödten Zsófi. Akkor végre beteljesedik a végzetem, a sorskönyvem, ha így tetszik. Végre kiteljesedik minden álmom, válaszolta egyet hátralépve Tamás. Hogy börtönbe kerülj. Ez az álmod, fejezte be ingerülten a lány, majd elhallgattak. Néhány pillanat csend után szólalt meg ismét Zsófi. A sorskönyved. Tamás, a te sorskönyved szerintem nem csak ebből áll, hogy szolgálod a környezeted, vagy ha úgy tetszik, az emberiséget. Sokat gondolkodtam a szüleiden, Tamás. És van valami. Mi van a szüleimmal, milyen börtön, kérdezte értetlenkedve, kíváncsian a férfi.

Hát hogy, tudod, mindannyian egy gyerekkorban készült sorskönyvet élünk. Mi magunk írtuk, ha így tetszik, az első néhány évünkben. És ebben az egyik alapvető összetevő a szülői programozás. Hogy mit tartunk szépnek, mit jónak, mitől, hogyan és mennyire kell féljünk, mire hogyan reagálunk, mit hogyan érzünk el, hogyan manipulálhatjuk a másik embert saját érdekeink szerint. Mindezt szüleinktől tanuljuk.

Na, most kíváncsivá tettél, fonta össze mellkasa előtt karjait Tamás. Sose bírtam, mikor okosabb, tisztább, egyszerűbb módon láttad a dolgokat, pláne, hogy ezeket ki is fejtetted. Sose tetszett ez, és haragudtam is rád ezért, mondta Tamás. Szerintem, szólt a lány, ez is a szülői programozásod része. Hogy ha valaki bizonyos dolgokban több nálad, akkor rá haragszol.

Miközben valójában nem rá haragszol, hanem az adott személyhez, vagy helyzethez kapcsolódó érzéseidre. Szerinted. Miért vagy ebben annyira biztos, kérdezte fölényeskedve a férfi.

Ismerek. Jobban, mint te saját magad, így Zsófi. Egyik részről, édesanyádtól azt kaptad, hogy szolgálj az embereket, ezért lettél orvos, és ezért töröd a fejed gyerekkorod óta olyan találmányokon, újításokon, amik előbbre vihetik az embereket, a fejlődésüket. A másik, amit hordasz magadban, apai részről viszont az, hogy az se baj, ha vétesz bizonyos szabályok ellen, ha ezek éppen útjukban állnak nagyra törő vágyaidnak. Ez a te apai programod, bizonygatta a lány.

Zsófi, tudod te is, számos példa van a történelemben, hogy át kellett lépni bizonyos határokat, korlátokat, ha úgy tetszik, hogy közelebb kerüljünk mérföldköveknek számító tudományos, orvosi, vagy éppen vallási igazságokhoz. De hagyjuk ezt. Nem is értem, miért beszélünk erről. Menj el, kérlek. Csak segíteni akartam, így Zsófi.

Tudom, felelte Tamás, miközben elindult a bejárati ajtó felé, hogy kikísérje a lányt. Te mindenkin segíteni akarsz, mintha veled minden rendben lenne, lépték át a küszöböt. Igen, ez meg az én, ha úgy tetszik: sorskönyvem, vágott vissza gúnyolódva Zsófi. Felhívsz majd, kérdezte a lépcsőházban visszafordulva a lány. Ha kell, mindenképpen, bólintott Tamás.

Még hallani lehetett, ahogy a lány könnyed léptekkel megindul a földszint felé, a lassan halkuló léptek zaja egy ideig még ott visszahangzott Tamás fejében, aztán úgy döntött (mint mindig, mikor nehezen viselte a jelen pillanatot), feltesz egy Chopin-lemezt és füstölőt gyújt.

Ez az aktus, a finom, zongorán előadott etűdök és a levendulaillatú füstölő mintegy terápiás gyakorlattá alakult az évek során. Szüleitől tanulta ezt: Évától és Adámtól. Mint minden, életében meghatározó hatással bíró művészeti élmény, Chopin zenéje is véletlenszerűen lépett életébe. Már persze ha vannak véletlenek. Nem akarta ezt soha végiggondolni, mert mindjárt Zsófi jutott eszébe, aki sokszor és sokat beszélt neki a véletlenek szabályszerűségeiről, a véletlenek mögötti üzenetekről, a módszerekről, miként lehet ezeket értelmezni, egyáltalán észrevenni és integrálni saját életünkbe. Tamás földhözragadtabb volt ennél. Valami filmben hallotta először a lengyel zeneszerző valamely könnyen megjegyezhető, fülbemászó dallamát. A letisztultság, az egyszerűség, a könnyedség és a zenei zsenialitás hamar elvarázsolta. Évek óta, ha behunyt szemmel Chopint hallgatott, az emberi vére gondolt, ami mást is szállít, nem csak azokat a biológiailag fontos és kevésbé fontos anyagokat, amiket a szakkönyvek írnak. Hanem magát az emberi szenvedélyt is, az örömet, a szeretetet, az indulatot, az irigységet, a bánatot. A félelmet. Mikor Chopint hallgatta, Tamás mindezeket az érzelmeket egyszerre tapasztalta, egyszerre élte át. Ezekben a pillanatokban érezte leginkább, legteljesebben, hogy ember.

Tamásnak most eszébe jut, miközben az ablaknál áll és az éjjeli utcát fürkészi, hogy a komolyzenéhez fűződő szenvedélyét nem sokan értették a környezetében, nem sokan értékelték. Akik igen, azok általában egészen közeli, bizalmi kapcsolatban álltak Tamással. Közülük is két személy volt igazán lelki partner a komolyzenében: Balázs, a gyerekkori barát, aki időközben nyomozóként kezdett dolgozni, és Gábor, aki egyetemi osztálytársa volt Tamásnak, csak később valamiért a boncnoki munkában talált kihívást. Tamáshoz hasonlóan Gábor is egyedül élt, két alkalmi barátnő között. Vele egyszerűbb volt szervezkedni, csak egy telefonhívás, és aznap, vagy másnap este rendszerint már egy bárpult mellett ültek, hogy megbeszéljék a közelmúltban történeteket, munka, barátnők, zene.

Így történt ez azon a szerdán is. Tamás napközben felhívta Gábort, hogy lenne-e kedve este meginni valamit a Szürke Angyalban. Gábor este kilencet javasolt, mivel másnap szabadságon volt. Ez kapóra jött, mivel Tamásnak is szabad volt a péntekje, belefért egy hosszabb éjszakázás. A hasonló esti programok azt jelentették általában, hogy 11-ig megbeszéltek a komolyabb dolgokat, aztán teletömték a zenegépet a saját kedvenc dalaikkal, és a bárban található egyetemista lányok kedvenc dalaival, hogy hajnal egyig táncoljanak és igyanak velük. Az egyetemista lányoknak imponált, hogy két doktorral bulizhatnak, főleg, hogy a két fiatal orvos fizetett mindent, ételt, italt, zenegépet, a pizza-futárt, a taxit. Az ilyen esték után hajnalban Tamás csak ritkán aludt egyedül, csak akkor, ha egyedül akart aludni. Mindig akadt egy kissé spicces lány, akit hazavitt. Ám azon az estén nem érdekelték a lányok. Gábornak fel is tűnt, hogy Tamás egyik pohár vörösborot issza a másik után.

Mi ez a tempó, mester, kérdezte tréfásan Gábor. Megint Zsófi? Zavartnak tűnsz, hajolt közelebb hunyorogva. Tamás körbenézett. Nem, nyugi, szólt újra. De van valami. Beszélünk kellene, húzta közelebb a széket Tamás, majd mélyen a boncnok szemébe nézett.

Szóval, mikor feldolgoztok egy holttestet, van valami leltár utána? Van valami nyoma annak, hogy melyik szerveket szedted ki, melyikeket nem? És mi történik, ha valami kikerül? Mi lesz a sorsa, kérdezte Tamás. Muszáj dolgoznunk ma este, kérdezte, miközben letette poharát a fiatal boncnok. Ez most más, ezt most komoly. Mi szükséges ahhoz, hogy kihozz valami szervet, és ne maradjon nyoma, hogy kevesebb az elhunyt, mondjuk egy szívvel, kérdezte komoly tekintettel Tamás. Hát, öcsém, rendesen be vagy zizzenve, milyen hülyeségen töröd a fejed, értetlenkedett Gábor. Tamás nem kerülgette tovább a témát, nagy levegőt vett. Kellene egy szív, nyögte ki végül, egy emberi szív. Hülye, hárított a boncnok. De tényleg, komolyan kellene egy szív, erősködött Tamás, majd belekortyolt a pohár félszázaz vörösborba. Mit kezdenél te egy emberi szívvel? Egy, nevezzük így, kísérlethez kellene. Egy tudományos kísérlethez, így Tamás. De nem

mondhatok többet erről. Ha nem segítesz, elfogadom, keresek mást. Ha mégis, akkor nagyon bizalmasan kell kezelned ezt a beszélgetést. Senkinek nem mondhatod róla semmit. Igazából csak rád számítok, nem bíznék meg másban, de a te döntésed. Tudod, szenvedett Gábor, hogy nem hagynám cserben azt, akit gyerekkorom óta ismerek. Haver, tök kínos, de most mit csináljak? Jó, oké, kurva élet, oké, belemegyek. Szerzek neked egy emberi szívet. Hívlak, ha van valami. Szevasz, hagyta ott végül az asztalnál a gondolataiba merült Tamást, aki, miután megitta a bort, kabátot húzott, majd hazasétált.

Gábor másnap reggel hívta telefonon. Itt van, mondta izgatottan, itt van nálam a dolog. A közeli bevásárlóközpont parkolójában beszéltek meg a találkozót. Mikor halt meg, kérdezte a kocsiában Gábort. Tegnap este, felelte a boncnok. Tamás átvette a csomagot, majd hazaindult. A kisszobában rendezett be egy sarkot, asztalt, speciális sebészszerszámokkal, ahol a vizsgálatot végezheti. Feltett egy Chopin-lemezt, kellemes, nem túlzott hangerőre állította a lejátszót, majd megnyomta a lejátszás gombot.

Óvatosan kicsomagolta a szívet, majd hozzálátott. Nézzük hát, gondolta, hol lehet a szerelem helye. Az átlagos férfiszív 31 dekás volt, hosszúsága 148 mm, haránt átmérője 112 mm, körfogata a pitvar-kamrai határon 257 mm. Gondosan feljegyezte az adatokat. Tudta, hogy a szív felépítését tekintve tulajdonképpen egy izmos falú, összetett üregrendszerű tömlő, mely három részből, rétegből áll. Szikét vett elő. Elsőként, óvatos mozdulatokkal a savós hárttyát, az epicardiumot vágta át. Ez alatt zsírszövetet talált. Tovább metszett az éles pengével. A zsír alatt a középső réteget, a szívizomzatot pillantotta meg. Lassú kézmozdulattal széthajtotta az eddig látottakat, hogy hozzáférjen a mélyebb rétegekhez. A szív legbelső üregeit fedő réteghez, a szívbelhártyához jutott a következő vágásokkal. Kettévágta a szívet. Nem talált semmit. Igazából nem is nagyon tudta, hogy pontosan mit is keressen, hogyan tudná felismerni azt a helyet a szívben, ahol a szerelem lakik. Miután befejezte az első próbálkozást, a szétdarabolt húst lehúzta a vécén. Leült a fotelbe, töprengett, hogyan kellene tovább haladni. Napok óta nem fürdött, érezte saját sós-savanyú szagát. Azt gondolta, frissen meghalt ember szíve kell a továbblépéshez, hátha amit keres, az ott van még egy ideig a halál beállta után, és csak aztán tűnik el. Nehéz döntést hozott. Ekkor csengettek, Tamás felállt, leállította a CD-lejátszót, kiment a szobából, becsukta maga mögött az ajtót. Levette kötényét, megtörölte kezét, fújta magára némi parfümöt, így nyitott ajtót. A felső szomszéd állt az ajtó előtt, egy huszonéves egyetemista lány. Egy tankönyvet szeretett volna kölcsönkérni. Tamás mosolygott, mikor meglátta a lányt. A lány kissé bátortalanul visszamosolygott, majd némi zavarral hangjában kérdezte, hogy ha esetleg Tamásnak meglenne az Anatómia-élettan tankönyv, akkor kölcsönkérné pár napra. Éppen megvan az említett kötet, mondta a férfi,

majd lakásába invitálta a lányt, helyyel, teával kínálta, majd kettőre zárta a bejárati ajtót.

Jól látható módon különült el a két pitvar és a két kamra. Tamás tudta, hogy a pitvarok felelnek a szívbe bejövő vénákból érkező vér fogadásáért, majd annak továbbításáért a kamrák felé. A kettévágott szívet belemártotta néhányszor egy odakészített tál vízbe, hogy jobban láthassa a szerv belső szerkezetét. A vízben lassan hígultak fel a vércseppek, majd rózsaszín felhőkként lebegtek tovább. Apránként megnézett minden részt, minden zegzugot a felbontott szívben, de nem talált semmit. Kezdett dühös lenni. A lány testét kiemelte a kádból, egy zsákba tette, majd elvitte a közeli folyó árterébe és elásta. Közben jutott eszébe, hogy teázás közben arról beszélt a lány: nincs éppen senkije, egészen pontosan úgy fogalmazott, hogy üres a szíve. Ezért nem talált hát semmit. Hazafelé betért egy bárba, hogy megigyon valamit. Néhány asztallal arrébb egy fiatal pár beszélgetett, néha összehajoltak és csókolóztak. Tamás rendelt még egy italt magának és a fiatal párnak is. Mikor a pincér kivitte a szerelmesek új poharait, és megmutatta, kinek köszönhetik az ingyen kört, a fiú magukhoz hívta Tamást, hogy üljön oda hozzájuk, beszélgessenek. A lány kedvesen mosolygott és biztatólag bólogatott. Hamar oda sodródtak a társalgásban, hogy Tamás orvos. Ez lenyűgözte őket, sose láttak még kocsmában orvost. Miután megitták az újabb kört, a csapos a zárórát jelezvén látványosan pakolni kezdett, lekapcsolta a zenét, néhány széket ülőfelületre fordítva felrakott a szomszéd asztalra. Tamás és a fiatal pár szedelőzködött, elköszöntek a csapostól. Kifelé menet a férfi felajánlotta, hogy ha van kedvük még beszélgetni, egy darabon elkísérheti őket.

Először a lány szívét vette kezébe. A pitvarok és a kamrák erős izomzatát a szív rostos váza választja el. A két pitvart a köztük lévő sövény, ami megtalálható a kamrák közt is. Alaposan szemügyre vette ezeket a részeket, de semmi. Tovább haladt. Az említett sövény a kamrák között erősebb, masszívabb, míg a pitvarok között finomabb szerkezetű, ezeket is alaposan megvizsgálta. A fiú szervével folytatta. Különös alaposággal vizsgálta a vitorlás szívbillentyűket, amik azért vannak, hogy megakadályozzák a vér visszafelé áramlását. Semmi eredmény. Üresség.

Erre az ürességre gondol most Tamás. Az ablak előtt áll, kezében teával, az éjjeli utcát nézi. Odakint eleredt az eső. Vár valamire. De már nem kell sokáig várnia. Az utcáról szirénázás hallatszik, fékcsikorgások. A környező házfalakon és ablakokon kéken villódzó fények járnak őrült táncot.

A lépcsőházból egyre hangosodó robajlást hallani, ahogy a tucatnyi rendőr felrobog az emeleteken. Az egyenruhások a Tamás lakása előtti utolsó lépcsőfordulóban megállnak, lihegve készenlétbe helyezkednek, közben halkán, de tisztán hallani a nappaliban lévő hifitoronyból szóló könnyed, törékeny zongoradallamokat. Néhány pillanat múlva betörik az

ajtót. Az öreg nyílászáró lustán bedől a lakásba, az egész nappalit beborító porfelhőt verve fel. Tamást a por pislogásra és hunyorításra kényszeríti, de nem mozdul az ablak elől, merev, mint egy szobor. Tenyerével lefedi a csésze száját, megóvva a nemes italt a portól. Merevségében nem ijedség van, sokkal inkább valami rideg elszántság. Egy egyenruhás alak jelenik meg az ajtóban két kézzel maga elé tartott kézifegyverrel, pontos körvonalait nem látni.

Fel a kezekkel, ordítja a fegyveres nyomozó. Nincs a kezében semmi, feleli higgadtan Tamás, majd félig az ablak felé fordulva szájához emeli a teáscsészét, csak egy csésze tea, mondja halkán. Nem gondolja, hogy egy békésen teázó ember veszélyes lehet. Elég legyen már ebből az örültségből, Tamás! Hárman meghaltak, mennyit akar még? Mennyi ártatlan ember halálát, üvölti a rendőr. Tamás úgy iszik teájába, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, hogy éjjel valakire rátöri egy csapat rendőr a bejárati ajtót. Nyugodt mozdulatokkal kever néhányat a gőzölgő italon, majd higgadt hangon szól. Ők a tudomány oltárán lettek áldozatok. Minden tudományos kísérletnek vannak veszteségei. Nyomozó úr, én nem gondolom ekkora tragédiának. Nézzük távolabbról, kérem. Felmerült egy fontos kérdés az univerzumban, és én megpróbáltam rá megadni a választ. A kérdés történetesen az volt, mi is a szerelem? Továbbá, hogy hol alakul ki pontosan az emberi szervezetben. Egyelőre olybá tűnik, rossz helyen kerestem a választ a kérdésre. De ez önmagában már egy részválasz, nem gondolja? Tudja mit mondott Edison, a szénszálas villanykörte feltalálója, mikor megkérdezték tőle, hogy mit szól a több száz kudarccal végződő kísérletéhez? Azt felelte, hogy ez több száz módja annak, hogyan nem lehet villanykörtét készíteni. Elég legyen, ordít az egyenruhás. Maga nem kíváncsi rá, nyomozó úr? Nem szeretné tudni, mi miért zajlik le bennünk, mikor szerelmesek vagyunk? Mitől a lebegés, az eufória? Miért van, hogy az egész világgal egységben érezzük magunkat ilyenkor? Hogy még ellenségeinket is szeretjük, mikor szerelmesek vagyunk?! A rendőr türelme fogyni látszik. Én a szerelmet nem tudni szeretem, hanem tapasztalni, de elég legyen már, hasra, a hétszentségit! Tamás elindul felé, van valami fenyegető a közeledésében, egyáltalán, van valami fenyegető a higgadtságában. Ahogy mereven a nyomozó szemébe néz.

Szóval van önnek egy szerelmes felesége. Ez jó, nagyon jó, suttojja kéjesen Tamás. Minden a kapcsolatokon múlik, nyomozó úr, folytatja, a szerelem is. Kapcsolat valami feljebbvalóval. A másik fél és a saját magasabb rendű énünkkel való kapcsolat – karjait tenyérrel felfelé széttárja, mintegy áldó mozdulattal, fejét felemeli a mennyezet felé –, ami végeredményben az egész világegyetemmel való kapcsolat. Kapcsolatba lépni lényegi énünk minőségével. Mondok magának valamit. Végeredményben minden egy. Maga is, én is egy vagyunk. Isten egy napon úgy határozott, megtapasztalja

önmagát, mert nem elég tudni valamit, tudni, mi a szerelem, hanem meg is kell élni azt. Azt gondolja, kegyetlen gyilkos vagyok. Lehet, hogy így van. Én meg úgy gondolom, hogy tapasztalati szinten, ha tudni akarjuk, mi a szerelem, tudnunk kell azt is, mi a nem szerelem. Hogy mi az, ami kevesebb annál, vagy hogy mi az ellenkezője. A rendőr türelme rohamosan fogy. Hagyja abba ezt a zagyaságot! Nem mondom még egyszer!!! Kiválasztottak vagyunk, nyomozó úr. Maga is, én is. Ahogy a szerelemben is. Adott személyek, adott feltételek mellett élhetik csak meg az igaz, mindent elsöprő szerelmet. Én választottam magát, ahogy maga engem. Nem most, nem az utóbbi napokban, hetekben, hónapokban vagy években. Nem. Hanem már születésünk előtt. Akkor döntöttük el, hol, mikor, milyen családba születünk, milyen körülmények között. Hagyja már ezt az ostobaságot! Magának az elmeegógyintézetben a helye, lép hátra egy fél lépést a rendőr. Tamás arca mosolyba fordul. Mint aki tudja, hogy megmozgat valamit ezekkel a szavakkal a másik fél lelkében, fél lépést közelít. Életünk legfőbb szereplőit, nyomozó úr, minden hozzájuk kapcsolható eseményt, fordulatot, jó és rossz történést előre eldöntöttünk. Még a Földre történő leszületésünk előtt. Mert éppen ezt kell most megtapasztalnunk. Nekem ezt a pozíciót, magának pedig azt. Kér egy teát? A nyomozó még hangosabban üvölt. Három másodpercet kap, hogy hasra feküdjön, ha nem, lelövöm! Elmondjam, szól az orvos, mit éreztem a gyilkosságok előtti pillanatokban? Elmondom, maga értelmes ember. Úgy éreztem, mint egy ragadozó, mielőtt támad: ráhangolódtam az áldozatra. A gyilkosság tettét megelőző pillanatban a gyilkos mélységesen beleszeret az áldozatába. Ezt éreztem én is, fejezi be Tamás. Utoljára figyelmeztetem! Háromig számolok, kiáltja izzadt homlokka a rendőr. Miért nem lő le korábban, mielőtt háromig ér, mondja Tamás, közben lassan térdre ereszkedik. Tudja, nyomozó úr, a jó bűntény olyan, hogy a nyomozó és a gyilkos folyamatosan egymás mellett járnak, párhuzamosan, de sose találkoznak. Mindig megvan a feszültség és távolság, ami eltartja kettőjüket, de mégis összeköti a két félt. Mint a vonatsíneket a talpfák. Minél tovább fenntartható ez a feszültség, annál igazibb a nyomozás.

Kezeket fel! Egy felesleges mozdulat és lövök! Hasra, ha mondom, a kurva életbe! Tamás feje mögött lassan összekulcsolja kezeit, így folytatja. A szerelem is hasonló, mint egy nyomozati szakasz: egymásra vannak utalva a felek, nyomozó és gyilkos, ez egy nagyon szoros, csaknem intim kapcsolat. A kettőből külön önmagában egyik emberi minőség sem érvényesülhet, nem lehet az, ami. Egy nyomozónak kell egy gyilkos, aki után nyomozhat. Ahogy az igazi gyilkost sem csak maga a gyilkosság hozza izgalomba, hanem hogy nyomozhatnak utána. Látom, kedveli Chopint, szuggerál Tamás. Nem mondtam ilyet, szól remegő hangon a rendőr. Persze hogy nem, szavakkal nem. De, amióta belépett az ajtón, azóta érdeklő a hifiből szóló zongoradallam. A testével közli az érzéseit. A rendőr zavarba jön.

Kapcsolja ki azt az átkozott hifit végre! Kapcsolja ki maga, közelebb van hozzá, mint én, mondja higgadtan Tamás. A nyomozó egy pillanatra a hifire néz, kirántja a falból a vezetéket, a zene abbamarad. Visszafordulva látja, hogy Tamás egy kést markol, egy körülbelül 8-9 cm pengehosszúságú kést, amit valószínűleg az ingujjában rejthetett el, onnan húzta elő, mikor feje mögött összekulcsolta kezeit. Ám megnyugvással veszi tudomásul, hogy Tamás saját maga ellen akarja fordítani a vágóeszközt, nem pedig ellene.

Állj! Mit csinál?! A nyomozó a térdelő alak felé ugrik, de már késő. Tamás egy határozott mozdulattal mellkason szúrja magát, szívtájékon. Látható, hogy nagy erő kell neki ahhoz, hogy a vágóeszköz átszakítsa a mellkas csontos területét, a penge csak lassan, látható ellenállással hatol a mélyebb területekre. Látva a kést, ahogy kiáll a testéből, Tamás még lassan felemeli a fejét, a rendőrré néz, elmosolyodik, aztán tehetetlenül oldalra dől. A nyomozó riasztja a mentőket, miközben a lakást elözlönlik a golyóálló mellényt viselő kommandósok.

A másnapi bulvársajtó címlapon hozza a történeteket, „Leszúrta magát a sorozatgyilkos!” és hasonló címekkel. Címlapon ugyan, de jóval kisebb felületen, mint az egyik éppen aktuális celeb cipővásárlási szokásait feldolgozó cikk ajánlója. A reggeli tévés beszélgetős műsorok szerkesztői e-maileket írnak kollégáiknak, szervezzenek meg egy találkozót a nyomozóval, másnap, vagy harmadnap reggel fél 8 és háromnegyed 9 között jó lesz egy témának a többi közé.

A lakást a nyomozás idejére lezárták. Napokkal később is érezni még a levendula-füstölő illatát. A helyszínelő szakemberek meg is jegyzik, hogy nem normális ez: napokig érezni a levendulaillatot. Mintha a falak ontanák. Míg egyikük hosszan nézi a nappali falának központi helyére akasztott két bekeretezett fotót (rajta Tamás szülei: Éva és Ádám), a másik visszadugja a hifitorony kihúzott kábelét a konnektorba, a félbe maradt Chopin-dallam onnan folytatódik, ahol korábban abbamaradt. Miközben tovább dolgoznak a helyszínelők, megbeszélik, hogy egyikük feleségének éppen ez az egyik kedvenc darabja a lengyel komponistától. Ezt hallgatták anno, mikor még szerelmesek voltak. Szerelmesek..?! – viccel a másik helyszínelő, majd összeröhögnek. Valamelyest lehalkítják a hifit, ami közben a következő felvételt kezdi játszani (Nocturne Op 9 No. 2.), majd a lakás különböző, távolabbi helyein folytatják munkájukat.

